

BAU Finansal Araştırma ve Uygulama Merkezi

Enerji Şoku Küresel Büyümeyi Aşağı, Enflasyon Riskini Yukarı Taşıyor

12 Haziran

Atakan stn, Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomi Bölümü 2. sınıf öğrencisidir.

İçerikler

zet	2
Enerji Şoku ve Enflasyon Kanalı.....	3
Büyüme ve Enflasyon Görünümü	5
Şok Uzarsa Küresel Maliyet Daha Da Artıyor	7
Enerji Şokunun Emtia ve Gıda Fiyatlarına Yansımасы.....	8
Kırılgan Ekonomiler	9
Ek Başlıklar	10
Yazar	10
Kaynakça.....	10

zet

IMF'nin Nisan ayında, OECD ve Dünya Bankası'nın Haziran ayında yayımlanan 2026 ekonomik görünüm raporları, savaş sonrası küresel ekonomide ana riskin daha düşük büyüme ve daha yüksek enflasyon olduğunu gösteriyor.  kurum da enerji fiyatlarındaki artışı, emtia piyasalarındaki bozulmayı ve finansal koşullardaki sıkılaşmayı temel aktarım kanalları olarak öne çıkartıyor.

Tahminler arasında seviye farkı olsa da ortak mesaj ayındır: enerji arz şoku küresel büyümeyi aşağı çekerken, enflasyon riskini yukarı taşımaktadır (Tablo 1). IMF daha sınırlı bir yavaşlama öngörürken, OECD savaşın süresine göre daha sert bir aşağı yönlü senaryo sunmaktadır. Dünya Bankası ise enerji, doğal gaz ve gübre fiyatları üzerinden küresel fiyat baskısının güçlendiğini vurgulamaktadır.

Tablo 1. Uluslararası Kuruluşların Büyüme ve Enflasyon Tahminleri

Kuruluş	2026 Büyüme	2027 Büyüme	2026 Enflasyon / Fiyat Baskısı	2027 Enflasyon / Fiyat Baskısı
IMF (Nisan 2026)	%3,1	%3,2	%4,4	%3,7
OECD (Haz. 2026)	%2,8	%3,1	%4,0	%3,1
World Bank (Haziran 2026)	%2,5	%2,8	Emtia fiyatları %22; Brent 94 \$/varil	Doğrudan karşılaştırılabilir küresel TÜFE verisi yok

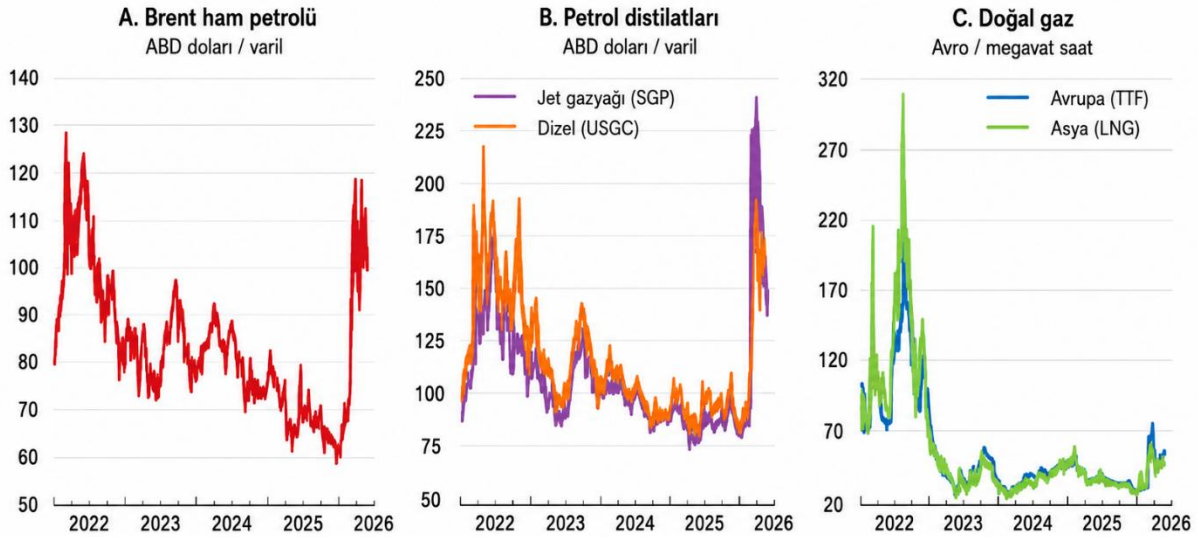
Not: Son iki sütunda, IMF ve OECD satırları doğrudan tüketicici fiyat enflasyonu tahminlerine dayanmaktadır. Dünya Bankası satırını ise raporda ne çıkan emtia ve enerji fiyat baskısı göstergelerini yansıtmaktadır.

Enerji Şoku ve Enflasyon Kanalı

Savaşın küresel ekonomi üzerindeki ana aktarım kanalı enerji fiyatlarıdır. Petrol, doğal gaz ve gübre fiyatlarındaki artış yalnızca enerji faturasını değil; ulaşım, gıda, kimya, petrokimya ve enerji yoğun sanayi sektörlerini de etkilemektedir.

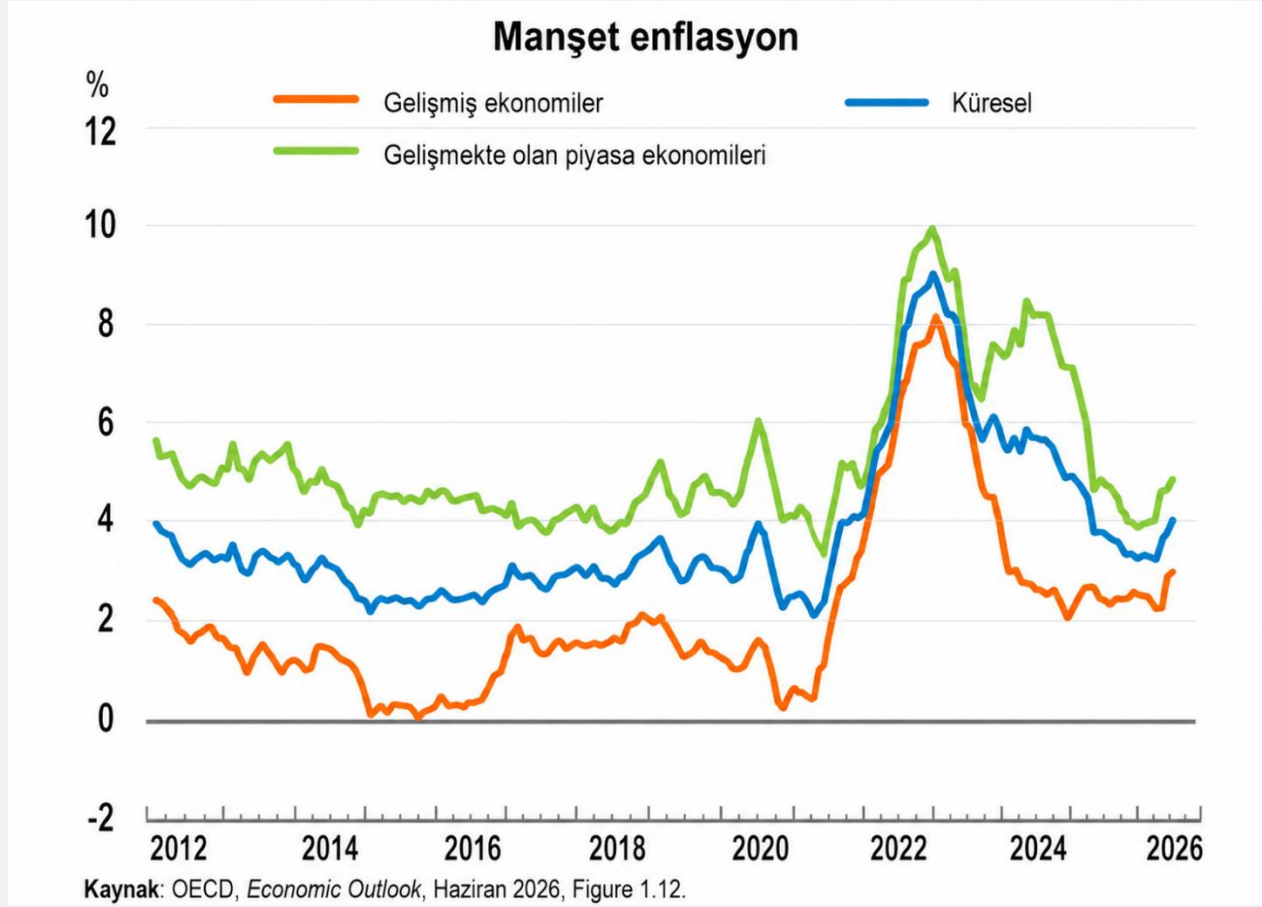
Bu nedenle enerji şoku aynı anda iki yönlü baskı yaratmaktadır: büyümeyi aşağı çekerken enflasyonu yukarı itmektedir. Üretim maliyetlerindeki artış şirket kârlılıklarını baskılayabilir; hanehalkı tarafında ise reel gelirleri zayıflatabilir. Enerji fiyatlarındaki yükseliş merkez bankaları açısından da politika alanını daraltmaktadır.

Enerji Fiyatlarındaki Sıçrama Enflasyon Baskısını Artırıyor

Kaynak: OECD, Economic Outlook, Haziran 2026, Figure 2.1.

Grafik, savaş sonrası enerji fiyatlarında belirgin bir sıçrama yaşandığını göstermektedir. Petrol ve doğal gaz fiyatlarındaki artış, üretim maliyetleri ve taşıma giderleri üzerinden ekonominin geneline yayılan bir maliyet baskısı yaratmaktadır. Bu nedenle enerji şoku yalnızca enerji piyasalarıyla sınırlı kalmamakta, daha geniş bir enflasyon riski oluşturmaktadır.

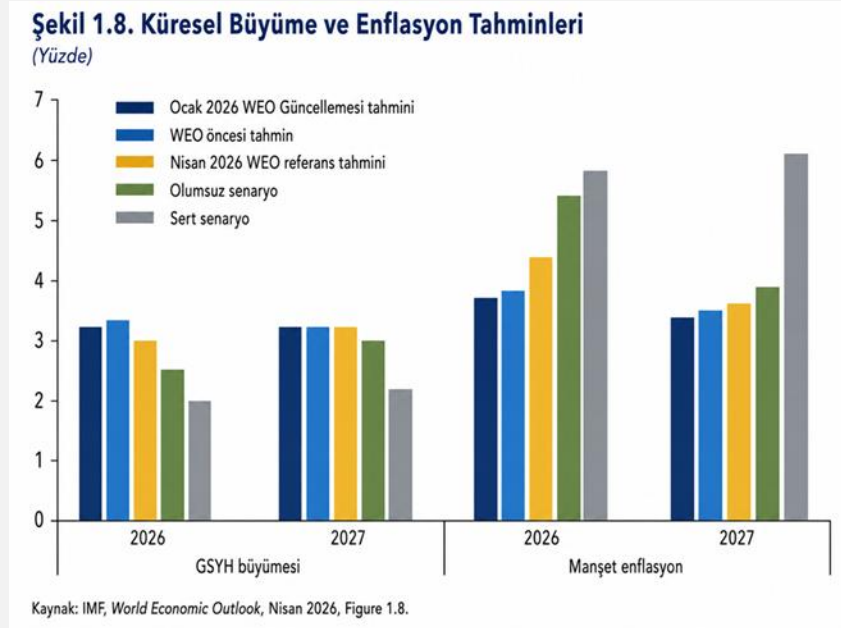

Manşet enflasyon grafiği, enerji şokunun tüketici fiyatlarına yansımaya başladığını göstermektedir. Enerji fiyatlarındaki yükseliş önce maliyetleri artırmakta, ardından bu baskı tüketici fiyatları üzerinden enflasyona taşınmaktadır. Bu nedenle savaşın enflasyon üzerindeki etkisi yalnızca petrol fiyatı artışı olarak değil, daha geniş bir maliyet enflasyonu kanalı olarak değerlendirilmelidir.

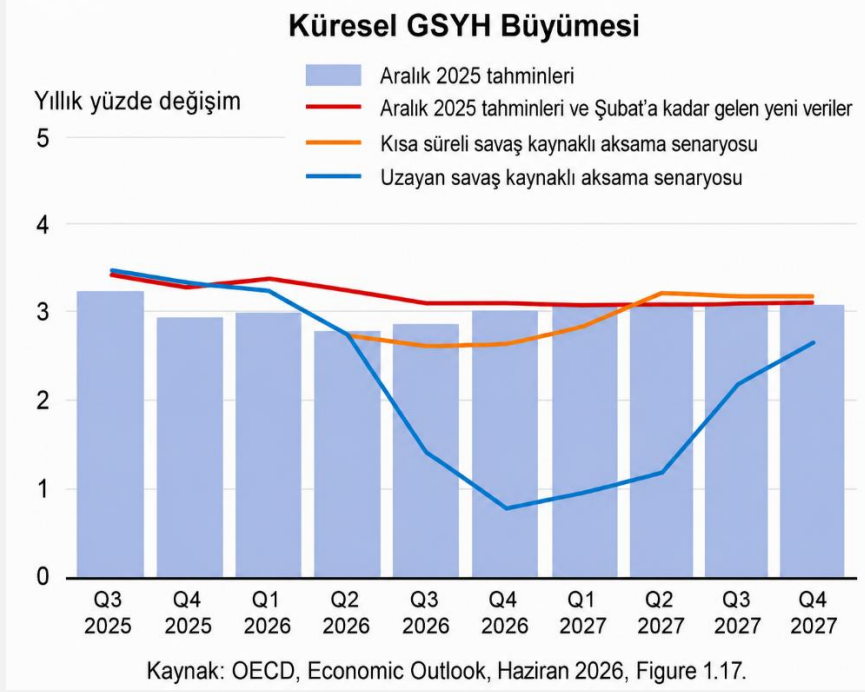
Büyüme ve Enflasyon Görünümü

Uluslararası kuruluşların tahminlerinde ortak yön aynıdır: savaş sonrası büyüme görünümü zayıflarken enflasyon riski yukarı taşınmaktadır. IMF, 2026 küresel büyümesini %3,1, 2027 büyümesini %3,2 olarak tahmin etmektedir. OECD ise zaman sınırlı enerji şoku senaryosunda küresel büyümeyi 2026'da %2,8, 2027'de %3,1 olarak öngörmektedir.

Enflasyon tarafında da benzer bir risk görülmektedir. IMF küresel enflasyonun 2026'da %4,4 seviyesine yükselmesini beklerken, OECD G20 enflasyonunun 2026'da %4,0'a çıkacağını tahmin etmektedir. Bu tablo, savaşın büyümeyi aşağı çekerken fiyat baskılarını artırdığını göstermektedir

IMF tahminleri, savaş sonrası küresel ekonomide büyüme-enflasyon dengesinin bozulduğunu göstermektedir. Ana senaryoda resesyon beklenmemekle birlikte, büyüme aşağı revize edilirken enflasyon riski yukarı taşınmaktadır.

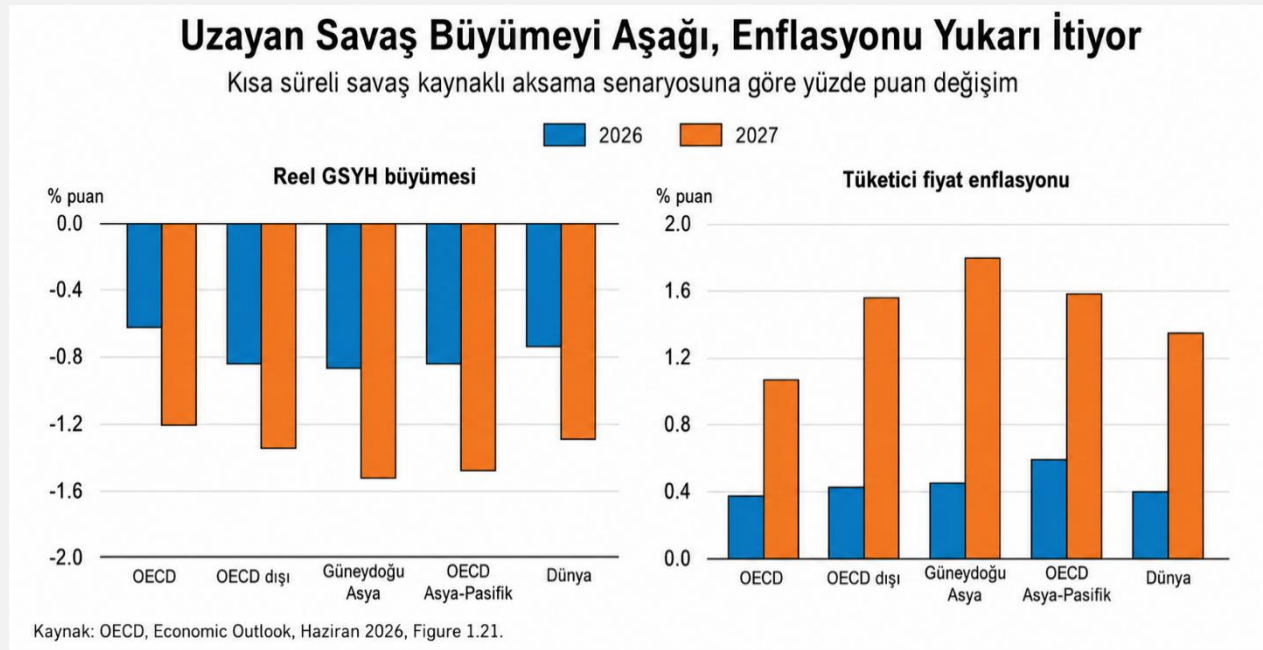

OECD senaryosu, büyüme kaybının savaşın süresine bağlı olarak derinleşebileceğini göstermektedir. Enerji şokunun kısa sürmesi durumunda etki sınırlı kalırken, uzayan savaş küresel büyüme üzerinde daha belirgin baskı yaratmaktadır.

Şok Uzarsa Küresel Maliyet Daha Da Artıyor

Olumsuz senaryolar, enerji arzındaki bozulmanın süresi uzadıkça küresel ekonomide maliyetin hızla büyüdüğünü göstermektedir. IMF'nin olumsuz senaryosunda küresel büyüme 2026'da %2,5'e gerilerken, enflasyon %5,4'e yükselmektedir. Daha ağır senaryoda ise küresel büyüme yaklaşık %2 seviyesine yaklaşırken, enflasyon %6 civarına çıkmaktadır.

OECD'nin uzayan bozulma senaryosu daha sert bir tablo çizmektedir. Enerji üretimi ve ihracatındaki kesintilerin 2027'ye kadar sürmesi halinde küresel büyüme 2026'da %2,1'e, 2027'de ise %1,8'e kadar gerileyebilir. Aynı senaryoda küresel enflasyon baskısı 2026'da ek 0,4 puan, 2027'de ek 1,3 puan artmaktadır.

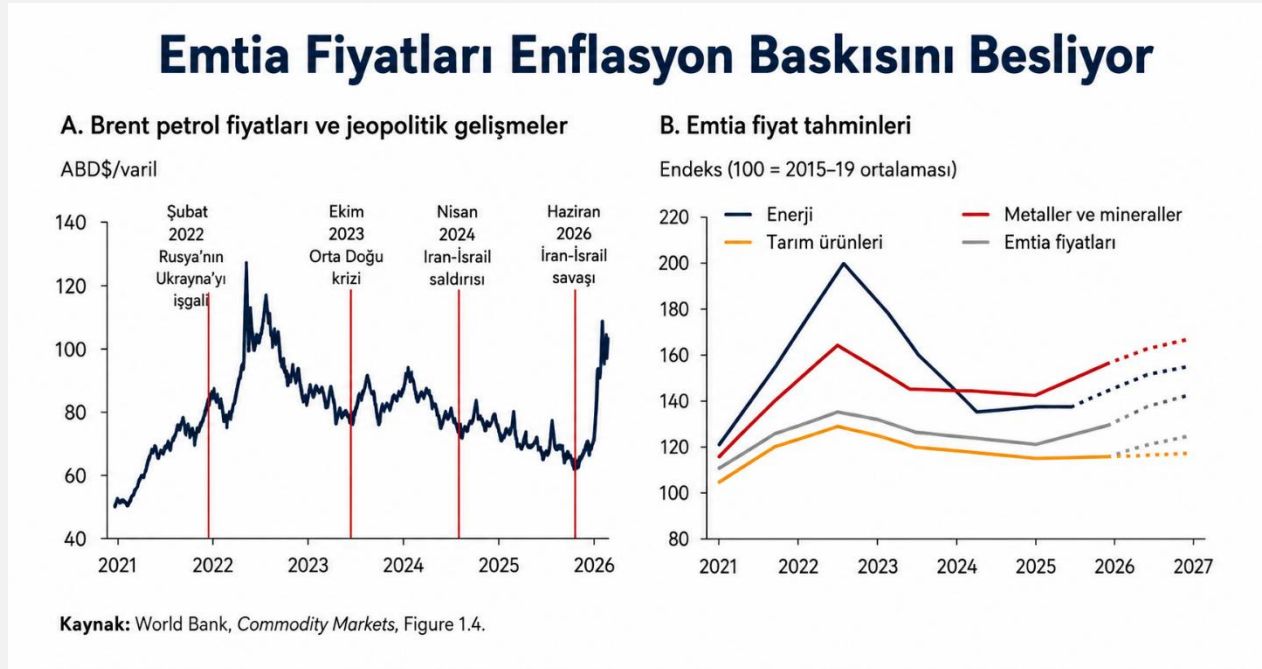

Bu grafik, savaşın süresi uzadığında etkinin yalnızca enerji fiyatlarıyla sınırlı kalmadığını göstermektedir. Kalıcı enerji kesintisi; yatırım, tüketim, güven ve finansal koşullar üzerinden büyümeyi daha sert aşağı çekerken, enflasyon baskısını daha uzun süre canlı tutmaktadır.

Enerji Şokunun Emtia ve Gıda Fiyatlarına Yansıması

Dünya Bankası raporu, enerji krizinin emtia piyasaları üzerinden daha geniş bir fiyat baskısı yarattığını vurgulamaktadır. Petrol ve doğal gazdaki artış, gübre ve gıda fiyatları üzerinde de etkili olmaktadır. Bu nedenle enerji krizi yalnızca enerji ithalatı sorunu değil, aynı zamanda gıda enflasyonu ve üretim maliyeti sorunudur.

Dünya Bankası'na göre 2026'da emtia fiyatlarının ortalama %22 artması, Brent petrolün ise ortalama 94 dolar/varil seviyesinde gerçekleşmesi beklenmektedir. Bu görünüm, özellikle enerji ve gıda ithalatçısı gelişmekte olan ekonomiler için daha yüksek enflasyon ve daha zayıf büyüme riski anlamına gelmektedir.

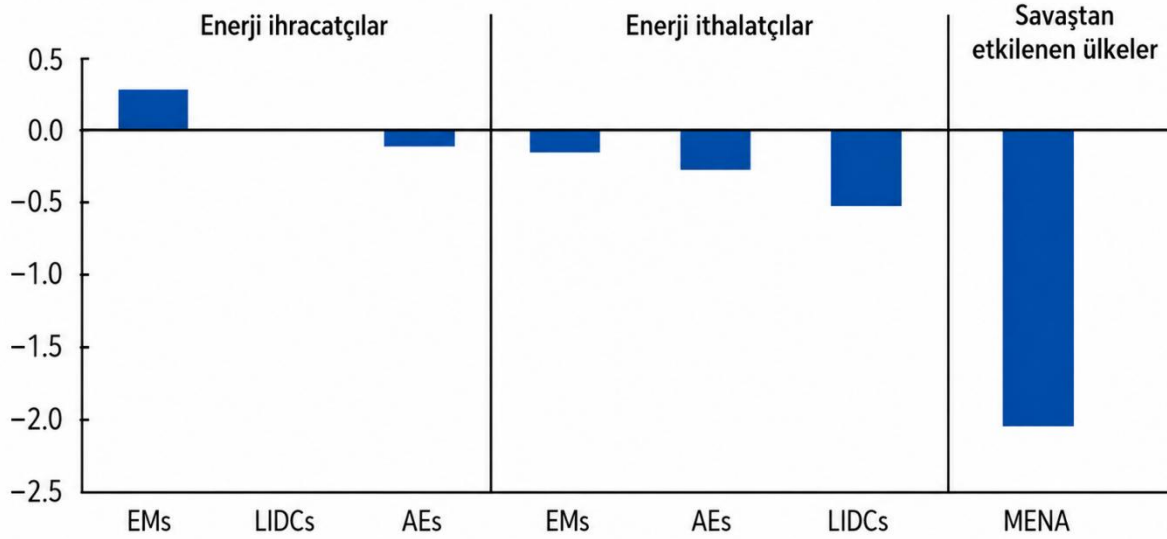

Savaş sonrası Brent petrol fiyatlarındaki sert yükseliş, emtia fiyatları üzerinden maliyet enflasyonu riskini artırmaktadır. Dünya Bankası tahminleri, enerji ve metal fiyatlarında baskının 2026 boyunca sürebileceğine işaret etmektedir.

Kırılgan Ekonomiler

Enerji İthalatçısı Ülkelerde Büyüme Kaybı Daha Belirgin

(yüzde puan)

Kaynak: IMF, *World Economic Outlook*, Nisan 2026, Figure 1.9.

Enerji şokunun etkisi ülkeler arasında eşit dağılmamaktadır. Enerji ithalatçısı gelişmekte olan ekonomiler (EMs) ve düşük gelirli ülkeler (LIDCs) enerji ihracatçısı ülkelere göre daha yüksek enerji ve gıda fiyatları, kur baskısı ve sınırlı mali alan nedeniyle daha kırılgan görünmektedir.

IMF'ye göre enerji ithalatçısı ve düşük gelirli ülkelerde büyüme revizyonu daha olumsuzdur. Bu durum savaş kaynaklı enerji şokunun, mali alanı sınırlı ve dış finansman ihtiyacı yüksek ekonomilerde daha sert hissedildiğini göstermektedir.

Ek Başlıklar

Savunma harcamaları: Artan jeopolitik riskler savunma harcamalarını yükseltmektedir. Bu durum kısa vadede büyümeyi destekleyebilir; ancak bütçe açığı, kamu borcu ve faiz maliyetleri üzerinde baskı oluşturabilir.

Yapay zekâ: AI yatırımları küresel ticaret ve teknoloji ürünleri talebi için destekleyici bir unsur olmaya devam etmektedir. Ancak enerji arzındaki bozulma, veri merkezleri ve yarı iletken üretimi gibi enerji yoğun alanlarda maliyet riski yaratabilir.

Kritik girdiler: Enerji krizi petrol ve doğal gazla sınırlı değildir. Gübre, petrokimya ve sanayi girdilerindeki fiyat artışları gıda ve üretim maliyetleri üzerinden enflasyonist baskıyı genişletmektedir.

Yazar

Atakan Üstün, Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomi Bölümü 2. sınıf öğrencisidir.

Kaynakça

- 1. International Monetary Fund. (2026). World Economic Outlook: Global Economy in the Shadow of War. April 2026.
- 2. OECD. (2026). OECD Economic Outlook, Volume 2026 Issue 1: Under Pressure. OECD Publishing, Paris.
- 3. World Bank. (2026). Global Economic Prospects. June 2026.